



COMISIA EUROPEANĂ

Fondurile structurale și de investiții europene

Orientări pentru statele membre privind pregătirea,
examinarea și acceptarea conturilor

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII: Acesta este un document elaborat de serviciile Comisiei. În temeiul dreptului UE aplicabil, documentul prezintă orientări tehnice adresate colegilor și altor organisme implicate în monitorizarea, controlul sau punerea în aplicare a fondurilor structurale și de investiții europene [cu excepția Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)] cu privire la modul de interpretare și de aplicare a normelor UE în domeniu. Documentul urmărește să prezinte explicațiile și interpretările serviciilor Comisiei cu privire la normele respective, în scopul facilitării punerii în aplicare a programelor și al încurajării bune (bunelor) practici. Prezentele orientări nu aduc atingere interpretării Curții de Justiție și a Tribunalului sau deciziilor Comisiei.

Cuprins

1.	CONTEXT	4
1.1.	Referințe de reglementare	4
1.2.	Scopul orientărilor.....	4
1.3.	Noi dispoziții în perioada 2014-2020 privind examinarea și acceptarea conturilor	4
2.	ASPECTE GENERALE	5
3.	SUMELE INTRODUSE ÎN SISTEMUL CONTABIL AL AC	7
3.1.	Explicații privind coloanele (A), (B) și (C) din apendicele 1	7
3.1.1.	Coloana A.....	7
3.1.2.	Coloana B	8
3.1.3.	Coloana C	8
4.	VALOAREA CONTRIBUȚIILOR LA PROGRAM PLĂTITE INSTRUMENTELOR FINANCIARE	9
5.	AVANSURILE PLĂTITE ÎN CONTEXTUL AJUTORULUI DE STAT [ARTICOLUL 131 ALINEATELE (4) ȘI (5) DIN RDC].....	9
5.1.1.	Coloana A.....	10
5.1.2.	Coloana B	10
5.1.3.	Coloana C	10
6.	RECONCILIAREA CHELTUIELILOR.....	11
6.1.1.	Coloanele A și B.....	12
6.1.2.	Coloanele C și D.....	12
6.1.3.	Coloanele E, F și G.....	12
7.	PREZENTAREA CONTURILOR.....	13
7.1.	Prezentare	Error! Bookmark not defined.
7.1.1.	Verificarea coerenței între documente	13
7.1.2.	Dispoziții tranzitorii pentru adoptarea cu întârziere a programelor sau desemnarea tardivă a autorităților	14
7.1.3.	Modalități practice cu privire la o cerere de prelungire a termenului limită	15
7.1.4.	Consecințe în cazul neprezentării conturilor sau a unuia dintre apendice.....	15
8.	CALCULAREA BILANȚULUI ANUAL.....	15
8.1.	Calcularea bilanțului anual.....	15
8.2.	Consecințe financiare	16
8.3.	Exemplu simplificat de calculare a soldului	16
9.	EXAMINAREA ȘI ACCEPTAREA CONTURILOR	19

LISTA ACRONIMELOR ȘI ABREVIERILOR

AA	Autoritatea de audit
AC	Autoritatea de certificare
CDR	Regulamentul delegat (UE) nr. xxx/2016 al Comisiei din xxx 2016 privind condițiile și procedurile care trebuie aplicate pentru a stabili dacă sumele care sunt nerecuperabile trebuie rambursate de către statele membre (în cadrul procedurii de aprobare)
RDC	Regulamentul privind dispozițiile comune, Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17.12.2013) ¹
CIR	Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1011/2014 al Comisiei din 22.9.2014 ²
FEPAM	Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime
Fondurile ESI	Abrevierea „Fondurile ESI” corespunde tuturor fondurilor structurale și de investiții europene. Prezentele orientări se aplică tuturor fondurilor respective, cu excepția Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR).
CTE	Regulamentul privind Cooperarea teritorială europeană [Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17.12.2013] ³
RF	Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii ⁴
Fondurile	Fondurile structurale (FEDR și FSE) și Fondul de coeziune
AM	Autoritatea de management
SGC	Sistemul de gestiune și de control
YEI	Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32014R1011>

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32013R1299>

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:32012R0966>

1. CONTEXT

1.1. Referințe de reglementare

Regulament	Articole
Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului („Regulamentul financiar”)	Articolul 59 – Gestiunea partajată cu statele membre
RDC	Articolul 84 – Termenul-limită pentru examinarea și acceptarea conturilor de către Comisie Articolul 137 – Pregătirea conturilor Articolul 138 – Transmiterea informațiilor Articolul 139 – Examinarea și acceptarea conturilor
CIR	Articolul 7 – Model pentru situațiile contabile

1.2. Scopul orientărilor

Scopul prezentului document este de a oferi

- Orientări pentru statele membre privind modul în care să prezinte Comisiei conturile folosind modelele prevăzute în apendicele 1, 6, 7 și 8 la anexa VII la CIR.
- Orientări privind pregătirea, prezentarea, examinarea și acceptarea, precum și monitorizarea conturilor în temeiul articolelor 137, 138 și 139 din RDC.

Prezentele orientări se aplică tuturor fondurilor ESI, cu excepția Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR). Pentru simplificare, în continuare, cuvântul „apendice” se referă întotdeauna la apendicele din modelul pentru situațiile contabile din anexa VII la CIR, cu excepția cazului în care se prevede altfel.

1.3. Noi dispoziții în perioada 2014-2020 privind examinarea și acceptarea conturilor

Dispozițiile din RDC referitoare la gestiunea financiară, auditul și corecțiile financiare introduc modificări aduse modelului de asigurare pentru perioada de programare 2014-2020, comparativ cu perioada de programare 2007-2013.

Principalele elemente noi privind gestiunea financiară din RDC sunt:

- un exercițiu contabil de douăsprezece luni cuprins între 1 iulie și 30 iunie (cu excepția primului exercițiu contabil);

- reținerea unui procent de 10 % din plățile intermediare ale UE, calculat pe baza cererilor de plată ale statelor membre;
- transmiterea de către fiecare program a conturilor certificate pentru cheltuielile declarate Comisiei în cursul exercițiului contabil;
- transmiterea către Comisie a documentelor însoțitoare pentru a se oferi o asigurare cu privire la exactitatea conturilor, la funcționarea eficientă a sistemului, precum și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente (declarația de gestiune, rezumatul anual al controalelor și auditurilor, avizul de audit și raportul de control, și anume documentele de asigurare);
- rambursarea sau recuperarea soldului anual, după acceptarea conturilor de către Comisie;

În perioada de programare 2014-2020, există o garanție suplimentară pentru protejarea bugetului UE printr-o reținere sistematică a unui procent de 10 % din plățile intermediare, astfel cum este indicat mai sus. Ciclul de control este finalizat până în luna februarie, în urma încheierii exercițiului contabil (1 iulie – 30 iunie), atât prin verificări ale gestiunii efectuate de către AM, cât și prin audituri efectuate de către AA. Riscul rezidual de eroare în blocul de cheltuieli acoperite de conturi ar trebui să fie mic, având în vedere că AC trebuie să deducă toate neregulile constatate în cursul exercițiului contabil, până la transmiterea proiectelor de conturi anuale de către AC la AA.

Rezultatele activității de audit efectuate de AA privind proiectul de conturi ar trebui să fie luate în considerare de AC înainte de transmiterea către Comisie a conturilor certificate.

Comisia examinează documentele de asigurare și conturile furnizate de autoritățile competente din statele membre. Plata sau recuperarea soldului final se face numai după finalizarea acestei evaluări și după acceptarea conturilor.

2. ASPECTE GENERALE

Cu toate că statele membre pot stabili termene interne diferite pentru pregătirea cererii finale de plată intermediară, AC prezintă cererea finală pentru o plată intermediară între 1 și 31 iulie, în conformitate cu articolul 135 alineatul (2) și articolul 2 alineatul (29) din RDC.

Cu toate acestea, se poate estima că în cererea finală de plată intermediară nu se vor adăuga noi cheltuieli suplimentare în comparație cu cererea anterioară de plată intermediară. Cu alte cuvinte, cererea finală de plată intermediară poate fi o cerere pentru o sumă suplimentară egală cu zero. Nu se acceptă cererile negative de plată intermediară, întrucât acestea pot conduce la un ordin de recuperare.

În plus, este posibil ca cererea finală de plată intermediară să fie singura cerere intermediară transmisă Comisiei referitor la exercițiul contabil.

În conformitate cu articolul 126 litera (b) din RDC, AC a programului este responsabilă cu întocmirea conturilor. De asemenea, AC este responsabilă cu atestarea caracterului complet, a exactității și veridicității conturilor și a faptului că cheltuielile înscrise în conturi sunt conforme cu legislația în vigoare și au fost suportate în legătură cu operațiuni care au fost selectate în vederea finanțării conform criteriilor aplicabile programului și care sunt conforme cu legislația aplicabilă.

Din 2016 până în 2025 inclusiv, conturile sunt depuse până la 15 februarie N+1 pentru fiecare an contabil, pentru fiecare fond, FEPAM și program. „Exercițiu contabil” înseamnă perioada de la 1 iulie N-1 la 30 iunie N, cu excepția primului exercițiu contabil, care acoperă perioada de la începutul datei de eligibilitate a cheltuielilor până la 30 iunie 2015. Ultimul exercițiu contabil începe la 1 iulie 2023 și se termină la 30 iunie 2024. Exercițiul contabil este perioada de referință pentru conturi, declarația de gestiune, rezumatul anual, avizul de audit și raportul anual de control. Acesta este diferit de exercițiul financiar pentru conturile Comisiei, care corespunde perioadei cuprinse între 1 ianuarie și 31 decembrie.

Exerciții financiare	Termenul pentru plata prefinanțării anuale (până la)	Termenul pentru plata intermediară finală (între)	Termen-limită pentru depunerea conturilor**	Prefinanțare lichidată
1.1.2014* - 30.6.2015	-	1.7.2015 - 31.7.2015	15.2.2016	-
1.7.2015 - 30.6.2016	1.7.2016	1.7.2016 - 31.7.2016	15.2.2017	Prefinanțare anuală pentru 2016 lichidată până la 31.5.2017
1.7.2016 - 30.6.2017	1.7.2017	1.7.2017 - 31.7.2017	15.2.2018	Prefinanțare anuală pentru 2017 lichidată până la 31.5.2018
1.7.2017 - 30.6.2018	1.7.2018	1.7.2018 - 31.7.2018	15.2.2019	Prefinanțare anuală pentru 2018 lichidată până la 31.5.2019
1.7.2018 - 30.6.2019	1.7.2019	1.7.2019 - 31.7.2019	15.2.2020	Prefinanțare anuală pentru 2019 lichidată până la 31.5.2020
1.7.2019 - 30.6.2020	1.7.2020	1.7.2020 - 31.7.2020	15.2.2021	Prefinanțare anuală pentru 2020 lichidată până la 31.5.2021
1.7.2020 - 30.6.2021	1.7.2021	1.7.2021 - 31.7.2021	15.2.2022	Prefinanțare anuală pentru 2021 lichidată până la 31.5.2022
1.7.2021 - 30.6.2022	1.7.2022	1.7.2022 - 31.7.2022	15.2.2023	Prefinanțare anuală pentru 2022 lichidată până la

				31.5.2023
1.7.2022 - 30.6.2023	1.7.2023	1.7.2023 - 31.7.2023	15.2.2024	Prefinanțare anuală pentru 2023 lichidată până la 31.5.2024
1.7.2023 - 30.6.2024	-	1.7.2024 - 31.7.2024	15.2.2025	-

* inclusiv cheltuielile din cadrul YEI eligibile începând de la 1.9.2013

** sau 1.3.20xx, la cererea statului membru

După transmiterea conturilor, Comisia va proceda la examinarea conturilor și își va prezenta concluzia privind acceptarea acestora cel mai târziu până la 31 mai N+1, în conformitate cu articolul 84 din RDC.

Comisia poate prelungi în mod excepțional termenul-limită pentru prezentarea conturilor până la 1 martie N+1, la cererea justificată a statelor membre în cauză, în conformitate cu articolul 59 alineatul (5) din RF.

Exercițiul contabil, fondul (sau FEPAM) și programul ar trebui să fie clar identificate în conturi, în conformitate cu modelul pentru situațiile contabile descris în CIR. Pentru programele multifond, ar trebui să se trimită conturi în mod separat pentru fiecare fond, astfel cum este indicat în CIR (cu excepția alocării specifice YEI și FSE).

3. SUMELE INTRODUSE ÎN SISTEMUL CONTABIL AL AC

Ca regulă generală, trebuie să se precizeze că modelul pentru situațiile contabile reflectă modelul cererii finale de plată intermediară aferent exercițiului contabil în cauză.

Informațiile privind sumele la nivel de prioritate (și categorie de regiune) introduse în sistemul contabil al AC trebuie să fie prezentate Comisiei utilizând modelul prevăzut în apendicele 1.

Prioritatea	Valoarea totală a cheltuielilor (eligibile) introduse în sistemul contabil al autorității de certificare și care au fost incluse în cererile de plată prezentate Comisiei (A)	Valoarea totală a cheltuielilor publice corespunzătoare suportate pentru implementarea operațiunilor (B)	Valoarea totală a plăților corespunzătoare făcute către beneficiari în temeiul articolului 132 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 (C)
Prioritate [categorie de regiune/tip de intervenție (YEI) după caz]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

3.1. Explicații privind coloanele (A), (B) și (C) din apendicele 1

3.1.1. Coloana A

AC ar trebui să deducă din conturi cheltuielile incluse anterior într-o plată intermediară efectuată pentru exercițiul contabil în care cheltuielile fac obiectul unei evaluări continue a legalității și regularității lor. În conformitate cu articolul 137 alineatul (2) din RDC, cheltuielile totale sau o parte a acestor cheltuieli, care se dovedesc ulterior a fi legale și conforme, pot fi incluse de către AC într-o cerere de plată intermediară aferentă exercițiilor

contabile ulterioare.

Sumele introduse în sistemul contabil al unei AC în ceea ce privește un exercițiu contabil pot fi mai mari decât sumele declarate efectiv în cadrul conturilor anuale pentru exercițiul contabil respectiv, în conformitate cu articolul 135 alineatul (1) din RDC.

De asemenea, ar trebui să se deducă din conturi cheltuielile care rezultă din nereguli depistate în urma auditurilor (efectuate de autorităților de audit, de Comisie sau de Curtea de Conturi Europeană) și din ajustările efectuate de AM și AC (verificări suplimentare de gestiune sau lucrări de verificare), referitoare la cheltuielile declarate în cursul exercițiului contabil.

Toate sumele pentru care au fost depistate nereguli, fie în cursul exercițiului contabil, fie între sfârșitul exercițiului contabil și prezentarea conturilor, trebuie să fie deduse din conturi, dacă acestea nu au fost deja retrase într-o cerere de plată intermediară în cursul exercițiului contabil sau dacă suma era încă inclusă în cererea finală de plată intermediară.

În cazul în care, după prezentarea conturilor aferente anului contabil N, sunt depistate nereguli privind cheltuielile incluse în conturile anterioare (inclusiv în conturile aferente exercițiului contabil N), statul membru poate retrage din program cheltuielile care prezintă nereguli, prin deducerea acestora dintr-o viitoare cerere de plată intermediară sau poate păstra cheltuielile certificate în conturile anterioare, în așteptarea rezultatului procedurii de recuperare (a se vedea secțiunea 2 din documentul Comisiei „*Orientări pentru statele membre privind sumele retrase, sumele recuperate, sumele care urmează să fie recuperate și sumele nerecuperabile*” ref. EGESIF 15-0017-2 din 25.01.2016).

Coloana A conține valoarea totală a cheltuielilor eligibile introduse în sistemele contabile ale AC și care a fost inclusă în cererile de plată transmise Comisiei. Aceasta este o cifră cumulată, în cadrul exercițiului contabil. Ea corespunde sumei declarate în cererea finală de plată intermediară aferentă exercițiului contabil și include eventualele deduceri rezultate din orice activitate de audit sau de control. În consecință, sumele raportate în această coloană trebuie să fie egale cu suma corespunzătoare declarată în cererea finală de plată intermediară (coloana B din apendicele 1) sau mai mici decât aceasta.

3.1.2. Coloana B

Coloana B conține valoarea totală a cheltuielilor publice corespunzătoare suportate pentru implementarea operațiunilor. Valoarea cheltuielilor publice [astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (15) din RDC] provine din sumele declarate în coloana A și este egală cu suma solicitată în coloana A sau mai mică decât aceasta.

Din motivele explicate mai sus, sumele raportate în această coloană ar trebui să fie egale cu valorile corespunzătoare declarate în cererea finală de plată intermediară (coloana C din apendicele 1) sau mai mici decât acestea.

3.1.3. Coloana C

Coloana C conține valoarea totală a plăților corespunzătoare efectuate către beneficiari în temeiul articolului 132 alineatul (1) din RDC. Aceasta este valoarea totală corespunzătoare a cheltuielilor publice (atât cofinanțare UE, cât și cofinanțare națională), care au fost plătite beneficiarilor în termenul de 90 de zile prevăzut la articolul 132 alineatul (1) din RDC.

În conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din RDC, acest termen de plată poate fi întrerupt de către AM în oricare dintre următoarele cazuri justificate în mod corespunzător:

- suma corespunzătoare cererii de plată nu este scadentă sau nu au fost furnizate documentele justificative aferente, inclusiv cele necesare pentru verificările gestiunii; sau
- a fost demarată o investigație în legătură cu o posibilă neregulă care afectează cheltuielile în cauză.

Această coloană nu este utilizată în scopul calculării soldului conturilor.

4. SUMELE DIN CONTRIBUȚIILE PROGRAMULUI PLĂTITE CĂTRE INSTRUMENTELE FINANCIARE

Sumele din contribuțiile programului plătite efectiv către instrumentele financiare și sumele plătite de instrumente financiare trebuie să fie raportate în apendicele 6. În cazul în care sumele deduse din conturi conțin cheltuieli legate de instrumentele financiare, sumele respective ar trebui să se reflecte în mod corespunzător în acest apendice. Informațiile raportate de statele membre în acest apendice vor fi utilizate de către Comisie pentru pregătirea conturilor sale anuale. În documentul Comisiei „Orientări pentru statele membre cu privire la articolul 41 din RDC – Cereri de plată” ref. EGESIF 15-0006-01 din 08.06.2015 sunt disponibile informații detaliate privind conținutul câmpurilor de date. Apendicele 6 ar trebui să reflecte ajustări ale sumelor din partea instrumentelor financiare în comparație cu cererea finală de plată intermediară.

5. AVANSURI PLĂTITE ÎN CONTEXTUL AJUTORULUI DE STAT [ARTICOLUL 131 ALINEATELE (4) ȘI (5) DIN RDC]

Prioritatea	Suma totală achitată din programul operațional sub formă de avans	Suma care a fost acoperită prin cheltuielile achitate de beneficiari în termen de trei ani de la plata avansului	Suma care nu a fost acoperită prin cheltuielile achitate de beneficiari și pentru care nu s-a încheiat intervalul de trei ani
	(A)	(B)	(C)
Prioritate [categorie de regiune/tip de intervenție (YEI) după caz]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

În conformitate cu articolul 131 alineatul (4) din RDC, organismul care acordă ajutoarele poate plăti beneficiarilor avansuri și acestea pot fi incluse într-o cerere de plată, până la 40 % din valoarea totală a ajutorului care urmează să fie acordat unui beneficiar pentru o anumită operațiune.

În conformitate cu articolul 131 alineatul (5) din RDC, statele membre trebuie să prezinte informațiile vizate de coloanele A, B și C din apendicele 2 la fiecare cerere de plată către Comisie. Apendicele 7 ar trebui să reflecte ajustările sumelor respective incluse în cererea finală de plată intermediară.

Informațiile raportate de statele membre în acest apendice vor fi utilizate de către Comisie pentru pregătirea conturilor sale anuale. Acestea îi permit Comisiei să identifice în conturile sale partea din cheltuielile declarate în cererile de plată care reprezintă avansuri, sub formă de cheltuieli plătite în avans.

În cazul în care sumele deduse din conturi conțin cheltuieli legate de avansul plătit în contextul ajutorului de stat, apendicele ar trebui să reflecte în mod corespunzător aceste sume.

Astfel cum se indică în CIR, datele din acest apendice vor fi raportate în mod cumulat de la începutul programului.

5.1.1. Coloana A

Coloana A conține suma totală plătită din program sub formă de avansuri în contextul ajutorului de stat. Acesta este quantumul contribuției UE și al contribuției naționale plătit beneficiarilor în avans de către AM.

Suma din această coloană derivă din datele cumulate raportate în cadrul plății intermediare finale (anexa VI apendicele 2 – coloana A).

5.1.2. Coloana B

Coloana B conține suma care a fost acoperită de cheltuielile suportate de beneficiari pentru a lichida avansurile plătite de organismul ce acordă ajutoarele de stat și care a fost deja declarată Comisiei. Cheltuielile, însoțite de facturi achitate sau documente contabile cu valoare probatorie echivalentă, trebuie să fie plătite cel târziu în termen de trei ani după anul plății avansului sau la 31 decembrie 2023, oricare dintre date este mai apropiată.

Această sumă corespunde cheltuielilor deja suportate și plătite de beneficiari și acoperite de avansurile deja declarate Comisiei.

Suma din această coloană derivă din datele cumulate raportate în cadrul plății intermediare finale (anexa VI la CIR apendicele 2 – coloana B).

5.1.3. Coloana C

Coloana C conține suma care nu a fost acoperită de cheltuieli achitate de beneficiari și pentru care nu s-a încheiat încă intervalul de trei ani. Această sumă corespunde cheltuielilor care nu sunt încă achitate de beneficiari, dar care încă nu depășesc perioada de trei ani ce urmează anului plății în avans sau la 31 decembrie 2023, oricare dintre date este mai apropiată.

Suma din această coloană derivă din datele cumulate raportate în cadrul plății intermediare finale (anexa VI la CIR apendicele 2 – coloana C).

6. RECONCILIAREA CHELTUIELILOR

Prioritatea	Cheltuielile eligibile totale incluse în cererea de plată prezentată Comisiei		Cheltuielile declarate în conformitate cu articolul 137 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013		Diferență		Observații (obligatorii în caz de diferență)
	Valoarea totală a cheltuielilor eligibile suportate de beneficiari și plătite pentru implementarea operațiunilor	Valoarea totală a cheltuielilor publice suportate pentru implementarea operațiunilor	Valoarea totală a cheltuielilor eligibile introduse în sistemul contabil al autorității de certificare și care au fost incluse în cererile de plată prezentate Comisiei	Valoarea totală a cheltuielilor publice corespunzătoare suportate pentru implementarea operațiunilor	(E=A-C)	(F=B-D)	
	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)	(G)
Prioritate [categorie de regiune/tip de intervenție (YEI) după caz]	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
din care sumele corectate în situațiile financiare ca rezultat al auditării operațiunilor în conformitate cu articolul 127 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013					<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	

Astfel cum s-a explicat în secțiunea 3.1.1 din prezentele orientări, AC poate deduce sume din conturi. Din acest motiv, sumele din cererea finală de plată intermediară aferentă exercițiului contabil, prezentată Comisiei până la 31 iulie, ar putea fi mai mari decât sumele incluse în conturile aferente exercițiului contabil respectiv, iar discrepanțele ar trebui să fie explicate în acest tabel de reconciliere.

6.1.1. Coloanele A și B

Datele din aceste coloane sunt generate automat de SFC 2014, pe baza plății intermediare finale.

În primele două coloane (A și B), sunt incluse cheltuielile totale eligibile conținute de cererile de plată intermediară înaintate Comisiei pentru exercițiul contabil în cauză. Întrucât cererile de plată intermediară sunt cumulative în exercițiul contabil, aceste date ar trebui să corespundă cu valorile indicate în cererea finală de plată intermediară (coloanele B și C).

Coloana A conține valoarea totală a cheltuielilor eligibile efectuate de beneficiari și achitate în cursul implementării operațiunilor; aceasta corespunde cu cifrele codificate în cadrul plății intermediare finale (anexa VI la CIR, coloana B). Coloana B conține valoarea totală a cheltuielilor publice corespunzătoare efectuate în cursul implementării operațiunilor; aceasta corespunde cu cifrele codificate în cadrul plății intermediare finale (anexa VI la CIR, coloana C).

6.1.2. Coloanele C și D

Datele din aceste coloane sunt generate automat de SFC 2014, pe baza sumelor înscrise în apendicele 1.

Cele două coloane (C și D) conțin cheltuielile declarate în conturi, în conformitate cu articolul 137 alineatul (1) litera (a) din RDC.

Coloana C conține suma totală a cheltuielilor eligibile introduse în sistemul contabil al AC și care a fost inclusă în cererile de plată transmise Comisiei; aceasta corespunde cu cifrele codificate din conturi (apendicele 1 – coloana A). Coloana D conține valoarea totală a cheltuielilor publice corespunzătoare efectuate în cursul implementării operațiunilor; aceasta corespunde cu cifrele codificate din conturi (apendicele 1 – coloana B).

6.1.3. Coloanele E, F și G

Diferențele dintre cheltuielile declarate în cererea finală de plată intermediară aferentă exercițiului contabil (primele două coloane, A și B) și cheltuielile certificate în conturi (următoarele două coloane, C și D) pot rezulta în principal din deducerile provenite din activitatea de audit și din alte verificări ale gestiunii după sfârșitul exercițiului contabil⁵. Acestea sunt prezentate în coloanele E (diferența dintre coloanele A – C) și F (diferența dintre coloanele B – D).

⁵ A se vedea secțiunea 1.4. din documentul Comisiei, intitulat *Orientări pentru statele membre privind sumele retrase, sumele recuperate, sumele care urmează să fie recuperate și sumele nerecuperabile* ref. EGESIF 15-0017-2 din 25.1.2016

Datele din coloanele E și F sunt generate automat de SFC 2014.

Ajustările ar trebui să fie corecții negative, reducându-se astfel cheltuielile declarate în cadrul plății intermediare finale. Ajustările pozitive ar trebui să fie corectate printr-o cerere ulterioară de plată intermediară și nu în conturi (de exemplu, o eroare de redactare).

Explicațiile, justificările și observațiile trebuie furnizate în secțiunea „observații” din ultima coloană, G. În cazul în care există diferențe prezentate în coloanele E sau F, este obligatoriu să se completeze coloana G.

Textul din această coloană ar trebui să corespundă cu o posibilă trimitere la un rezumat anual sau la un raport anual de control, după caz. AC ar trebui să furnizeze în această coloană informații relevante, concise, complete, cuprinzătoare și să explice contextul, făcând trimiteri la documentele conexe naționale, după caz (rapoarte anuale de control, decizii judecătorești etc.). Dacă este necesar, statul membru poate adăuga o notă separată pentru a furniza explicații; cu toate acestea, nu trebuie repetate informațiile cuprinse în celelalte documente ale „pachetului de asigurare” (rezumat anual, declarație de gestiune, raport anual de control și aviz de audit). Partea ajustărilor rezultate în urma auditului operațiunilor în conformitate cu articolul 127 alineatul (1) din RDC este menționată, de asemenea, în mod specific în ultimul rând al tabelului, astfel cum este indicat în CIR.

7. DEPUNEREA SITUAȚIILOR CONTABILE

7.1. Depunere

7.1.1. Verificarea coerenței între documente

În conformitate cu principiul separării sarcinilor, cadrul juridic atribuie responsabilitatea pentru pregătirea diferitelor elemente ale pachetului de conturi către autorități diferite (situații contabile elaborate de AC, declarația de gestiune și rezumatul anual elaborate de AM și avizul de audit și raportul anual de control elaborate de AA). Legătura dintre toate aceste documente necesită modalități de coordonare între autoritățile programului la nivel național și regional (după caz), astfel încât controalele de coerență să fie efectuate înaintea depunerii. Ar trebui stabilite proceduri naționale pentru a se asigura această coordonare.

Prin urmare, se recomandă să se ia măsuri în statele membre pentru a permite uneia dintre autorități (care urmează să fie desemnată la nivel național sau regional) să efectueze toate verificările necesare în materie de coerență, acordând o atenție deosebită corespondenței dintre tabele.

Coordonarea internă este chiar mai importantă pentru programele CTE și ar trebui să fie stabilită în aceste programe.

În acest context, se recomandă ca autoritățile naționale să stabilească, de la începutul perioadei, termenele interne pentru transmiterea proiectelor de situații contabile către AA. AA ar trebui să aibă timp suficient pentru le analiza, astfel încât să poată emite un aviz de audit bine fundamentat până la data de 15 februarie a anului N+1.

7.1.2. Dispoziții tranzitorii pentru adoptarea cu întârziere a programelor sau desemnarea tardivă a autorităților

În conformitate cu articolul 135 alineatul (2) din RDC, cererea finală de plată intermediară aferentă exercițiului contabil (care se încheie la 30.6.2015) trebuie depusă înainte de prima cerere de plată intermediară pentru următorul exercițiu contabil (1.7.2015 – 30.6.2016).

În cazul în care, în cursul primului exercițiu contabil nu trebuie declarată Comisiei nicio cheltuială, sunt posibile următoarele scenarii.

CAZUL 1

Pentru toate programele care au fost adoptate și pentru care AM și AC au fost notificate înainte de 31 iulie 2015, AC a depus cereri finale de plată intermediară cu sume egale cu zero între 1 și 31 iulie 2015. Pentru programele respective, nu trebuie să fie depuse situații contabile pentru primul exercițiu contabil. Toate celelalte documente referitoare la „pachetul de asigurare” (rezumat anual, declarație de gestiune, raport anual de control și aviz de audit) trebuie să fie prezentate de către statul membru.

CAZUL 2

În cazul în care programul a fost adoptat și desemnarea AM și AC a fost notificată înainte de 15 februarie 2016, nu este necesar ca AC să depună o cerere finală de plată intermediară pentru primul exercițiu contabil. În consecință, din moment ce nu s-a depus nicio cerere de plată, AC nu trebuie să depună situații contabile pentru primul exercițiu contabil. Toate celelalte documente referitoare la „pachetul de asigurare” trebuie să fie prezentate de către statul membru.

CAZUL 3

În cazul în care adoptarea programului are loc înainte sau după 30 iunie 2015 și notificarea AM și AC nu a avut loc până la 15 februarie 2016: din moment ce este posibil ca AM și AC să fi fost sau nu desemnate și nu a fost trimisă nicio notificare, nu sunt necesare nici cererea finală de plată intermediară, nici depunerea de situații contabile pentru primul exercițiu contabil. În mod similar, nu sunt necesare declarația de gestiune și rezumatul anual. Sunt necesare în continuare raportul anual de control și avizul de audit emis pe baza eventualelor activități de audit inițiale efectuate.

În ceea ce privește declarația de gestiune, documentul Comisiei „Orientări privind întocmirea declarației de gestiune și a rezumatului anual” (EGESIF 15-0008-02 din 19.08.2015) clarifică, în secțiunea 4, dispozițiile tranzitorii privind adoptarea tardivă a programelor sau desemnarea tardivă a AM. Pentru cazul 2 menționat anterior, AM ar trebui să elaboreze declarația de gestiune și rezumatul anual pe baza tuturor informațiilor de care dispune la data desemnării și până la data la care situațiile contabile au fost prezentate Comisiei.

În ceea ce privește primul exercițiu contabil, raportul anual de control poate avea un format simplificat, și anume acesta ar trebui să includă informațiile solicitate în anexa IX la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 2015/207 al Comisiei, pentru secțiunile aplicabile, ceea ce se poate referi numai la secțiunea privind auditerile de sistem, dacă au fost efectuate astfel de auditeri în legătură cu primul exercițiu contabil. Anexa 3 la documentul

Comisiei *Orientări privind raportul anual de control și avizul de audit* (EGESIF 15_0002-02 din 09.10.2015) conține clarificări suplimentare cu privire la avizul de audit. Un text propus pentru declinarea responsabilității din aviz este prevăzut la sfârșitul secțiunii III din orientări; nota de declinare a responsabilității poate fi adaptată de către AA domeniului de aplicare specific al limitărilor care pot exista în primul exercițiu contabil legate de cele trei cazuri menționate anterior.

7.1.3. Modalități practice legate de cererile de prelungire a termenului-limită

În conformitate cu articolul 59 alineatul (5) litera (b) din RF, termenul din 15 februarie poate fi prelungit în mod excepțional de către Comisie până la 1 martie, în urma unei comunicări primite la statul membru în cauză. Cererea trebuie trimisă înainte de 15 februarie, sub forma unei scrisori de stabilire a circumstanțelor excepționale care să justifice prelungirea.

7.1.4. Consecințe în cazul nedepunerii situațiilor contabile sau a unuia dintre apendice

Depunerea cu întârziere va atrage după sine în mod automat o întârziere în procesul de examinare și acceptare și poate fi considerată drept unul dintre „motivele care pot fi atribuite statului membru” menționate la articolul 139 alineatul (4) din RDC, oferind un temei pentru o prelungire a procesului de examinare după 31 mai.

Acest lucru poate, la rândul său, să conducă la o reglare tardivă a soldului final pentru respectivul exercițiu contabil.

În plus, în conformitate cu articolul 83 alineatul (1) litera (c) din RDC, ordonatorul de credite poate întrerupe termenul de plată pentru o cerere de plată intermediară în cazul în care nu s-a prezentat unul dintre documentele necesare în temeiul articolului 59 alineatul (5) din RF.

8. CALCULAREA BILANȚULUI ANUAL

8.1. Calcularea bilanțului anual

Spre deosebire de perioada 2007-2013, când rata de cofinanțare a fost aplicată retroactiv cheltuielilor declarate de la începutul perioadei de programare, rata de cofinanțare din perioada 2014-2020 se va aplica cheltuielilor declarate într-un anumit exercițiu contabil.

Pe baza conturilor acceptate, sumele exigibile din partea fondurilor și FEPAM vor fi calculate pe baza ratei de cofinanțare în vigoare la data depunerii cererii finale de plată intermediară. În plus, în cazul în care un stat membru a beneficiat de o sumă suplimentară în conformitate cu articolul 24 din RDC la momentul depunerii cererii finale de plată intermediară la Comisie, acest lucru atrage, de asemenea, aplicarea completării la calcularea balanței conturilor.

Sumele utilizate pentru acest calcul vor fi extrase din coloanele (A) și (B) ale apendicelui 1 la situațiile contabile.

Ulterior, balanța conturilor va fi calculată prin deducerea contribuției UE plătite (de către Comisie pe bază de cereri de plată intermediară în cursul exercițiului contabil) și a prefinanțării anuale plătite din sumele exigibile din partea fondurilor sau FEPAM.

Respectarea plafonului indicat la articolul 130 alineatul (2) litera (a) din RDC se verifică la încheierea programului. În scopul respectării plafonului indicat la articolul 130 alineatul (2) litera (b), Comisia va lua în considerare toate plățile intermediare [inclusiv orice sume în conformitate cu articolul 139 alineatul (7) din RDC] achitate programului încă de la începutul programului.

8.2. Consecințe financiare

În urma procedurii de examinare și de acceptare a situațiilor contabile și în funcție de rezultatul calculării balanței, Comisia va plăti orice sumă suplimentară datorată sau va stabili recuperări. Sumele datorate vor fi plătite în termen de 30 de zile de la data acceptării conturilor.

Sumele care urmează să fie recuperate vor fi considerate venituri alocate în conformitate cu articolul 177 alineatul (3) din RF. Asemenea recuperări nu vor constitui o corecție financiară și nu vor reduce sprijinul din partea fondurilor sau FEPAM pentru program.

În cazul în care din calculul situațiilor contabile rezultă sume care urmează să fie recuperate, acolo unde este posibil, sumele respective vor fi reținute din sumele datorate statului membru din plățile ulterioare către același program.

În practică, acest lucru înseamnă că dacă există cereri de plată plătibile, disponibile în termen de 30 de zile calendaristice de la acceptarea situațiilor contabile, se va efectua o reținere din plățile respective. În cazul în care nu este disponibilă nicio cerere de plată și, prin urmare, nu este posibilă reținerea, se va stabili un ordin de recuperare. Reținerea nu se va face din plățile de prefinanțare anuală. Sumele datorate vor fi plătite și ordinele de recuperare vor fi emise fără a aduce atingere articolelor 83 și 142 din RDC.

În toate situațiile, prefinanțarea anuală va fi lichidată din conturile Comisiei, fie prin cheltuieli, fie prin recuperare.

8.3. Exemplu simplificat de calculare a balanței

Acest exemplu simplificat ilustrează calcularea balanței conturilor pentru exercițiul contabil 1.7.2015-30.6.2016, în funcție de următoarele ipoteze: un program pe bază de costuri totale cu o axă prioritară și o rată de cofinanțare de 85 %. Contribuția din partea fondurilor (sau din partea FEPAM) la prioritatea prevăzută în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional este de 850 EUR.

Pentru al doilea exercițiu contabil, s-a plătit o prefinanțare anuală înainte de 1 iulie 2016: 20 EUR (a1).

1/ Plată intermediară finală

AC depune cererea finală de plată intermediară pentru acest program între 1.7.2016 și 31.7.2016 cu următoarele sume:

Cerere finală de plată intermediară		
Axa prioritară	Totale (B)	Publice (C)
PO - 1	260 EUR	200 EUR

Pe baza acestei cereri finale de plată intermediară, contribuția UE plătită statului membru se calculează după cum urmează:

- Rata de cofinanțare în cadrul axei prioritare se aplică cheltuielilor totale declarate în cererea finală de plată intermediară: $260 \text{ EUR (B)} \times 85 \% = 221 \text{ EUR}$. În cazul în care un stat membru beneficiază de o sumă suplimentară în conformitate cu articolul 24 din RDC la momentul depunerii cererii finale de plată intermediară, rata de cofinanțare crește cu 10 % (fără a depăși 100 %). Prin urmare, în acest caz, se va aplica o rată de cofinanțare de 95 %, în loc de 85 %.
- Se verifică plafonul indicat la articolul 130 alineatul (2) litera (b) din RDC, luând în considerare toate plățile intermediare, inclusiv orice sume în conformitate cu articolul 139 alineatul (7) din RDC.
- Comisia rambursează ca plată intermediară 90 % din suma calculată: $221 \text{ EUR} \times 90 \% = 198,9 \text{ EUR (b1)}$

2/ Conturi

Scenariul 1:

Autoritățile statului membru nu au identificat nicio cheltuială ilegală sau care prezintă nereguli. Sumele declarate în cererea finală de plată intermediară sunt confirmate în totalitatea lor și din conturi nu sunt deduse sume care fac obiectul evaluării în curs [a se vedea articolul 137 alineatul (2) din RDC] sau care rezultă din activitatea de audit. AC prezintă Comisiei conturile aferente exercițiului contabil 1.7.2015-30.6.2016 până la 15 februarie 2017.

Apendicele 1 la situațiile contabile conține următoarele sume:

Conturi		
Axa prioritară	Totale (A)	Publice (B)
PO-1	260 EUR	200 EUR

Suma exigibilă din partea fondurilor (sau FEPAM) se calculează după cum urmează:

- Rata de cofinanțare a axei prioritare (în vigoare la momentul depunerii cererii finale de plată intermediară), se aplică la suma totală certificată în conturi: $260 \text{ EUR (A)} \times 85 \% = 221 \text{ EUR (c1)}$. În cazul în care un stat membru beneficiază de o sumă suplimentară în conformitate cu articolul 24 din RDC la momentul depunerii cererii finale de plată

intermediară, rata de cofinanțare crește cu 10 % (fără a depăși 100 %). Așadar, în acest caz, se va aplica o rată de cofinanțare de 95 %, în loc de 85 %.

- Se verifică plafonul indicat la articolul 130 alineatul (2) litera (b) din RDC, luând în considerare toate plățile intermediare, inclusiv orice sume în conformitate cu articolul 139 alineatul (7) din RDC.

Ulterior, balanța este calculată prin deducerea contribuției UE plătite (astfel cum este calculată în cererea finală de plată intermediară) și a prefinanțării anuale plătite din suma exigibilă din partea fondurilor (sau FEPAM): 221 EUR (c1) - 198,9 EUR (b1) - 20 EUR (a1) = 2,1 EUR.

Întrucât calcularea balanței are ca rezultat o valoare pozitivă, Comisia va plăti această sumă datorată în termen de 30 de zile de la data acceptării conturilor.

Scenariul 2:

Autoritățile statului membru au dedus anumite sume care fac obiectul evaluării în curs [articolul 137 alineatul (2) din RDC] sau care rezultă din activitatea de audit.

p.m. Sume deduse din conturi înainte de prezentarea acestora		
Axa prioritară	Totale (A)	Publice (B)
PO-1	60 EUR	40 EUR

AC prezintă Comisiei conturile aferente exercițiului contabil 1.7.2015-30.6.2016 până la 15 februarie 2017.

Apendicele 1 la situațiile contabile conține următoarele sume:

Conturi		
Axa prioritară	Totale (A)	Publice (B)
PO-1	200 EUR	160 EUR

Suma exigibilă din partea fondurilor (sau FEPAM) se calculează după cum urmează:

- Rata de cofinanțare a axei prioritare (în vigoare la momentul depunerii cererii finale de plată intermediară), se aplică la suma totală certificată în conturi: 200 EUR (A) x 85 % = 170 EUR (c1). În cazul în care un stat membru beneficiază de o sumă suplimentară în conformitate cu articolul 24 din RDC la momentul depunerii cererii finale de plată intermediară, rata de cofinanțare crește cu 10 % (fără a depăși 100 %). Prin urmare, în acest caz, se va aplica o rată de cofinanțare de 95 %, în loc de 85 %.
- Se verifică plafonul indicat la articolul 130 alineatul (2) litera (b) din RDC, luând în considerare toate plățile intermediare, inclusiv orice sume în conformitate cu articolul 139 alineatul (7) din RDC.

Ulterior, balanța este calculată prin deducerea contribuției UE plătite (astfel cum este calculată în cererea finală de plată intermediară) și a prefinanțării anuale plătite din suma exigibilă din partea fondurilor (sau FEPAM): 170 EUR (c1) – 198,9 EUR (b1) – 20 EUR (a1) = - 48,9 EUR

Întrucât calcularea balanței are ca rezultat o valoare negativă, aceasta va face obiectul unui ordin de recuperare emis de Comisie, care va fi executat, în cazul în care este posibil, prin compensarea sumelor datorate statului membru în cadrul plăților ulterioare către același program.

9. EXAMINAREA ȘI ACCEPTAREA CONTURILOR

Până la 31 mai a anului următor sfârșitului exercițiului contabil, Comisia, în conformitate cu articolul 59 alineatul (6) din RF și cu articolul 84 din RDC, aplică procedurile de examinare și acceptare a conturilor. Printr-o scrisoare a ordonatorului de credite al fiecărei direcții generale, statului membru i se comunică dacă Comisia poate sau nu să accepte conturile.

În cazul în care, din motive imputabile statului membru, Comisia nu poate să accepte conturile până la acest termen, Comisia – în conformitate cu articolul 139 alineatul (4) din RDC – notifică statul membru specificând motivele și acțiunile care trebuie să fie întreprinse și perioada de timp pentru finalizarea acestora. La sfârșitul perioadei pentru finalizarea acțiunilor respective statului membru i se comunică dacă Comisia poate sau nu să accepte conturile.

Dacă în momentul respectiv, Comisia continuă să se afle în imposibilitatea de a accepta conturile, aceasta trebuie să stabilească, pe baza informațiilor disponibile, suma exigibilă din partea fondurilor sau FEPAM pentru exercițiul contabil respectiv și să informeze statul membru [articolul 139 alineatul (8) din RDC].

- În cazul în care statul membru notifică Comisia cu privire la acordul său, în termen de două luni de la transmiterea de către Comisie a informațiilor, Comisia calculează balanța conturilor, astfel cum se descrie la punctul 8 de mai sus.
- În absența unui astfel de acord, Comisia adoptă o decizie prin care stabilește suma exigibilă din partea fondurilor (sau FEPAM) pentru exercițiul contabil respectiv. O astfel de decizie nu constituie o corecție financiară și nu reduce contribuția din partea fondurilor (sau FEPAM) la program. Pe baza deciziei, Comisia calculează balanța conturilor, astfel cum se descrie la punctul 8 de mai sus.

În contextul procesului de examinare, schimburile dintre serviciile Comisiei și autoritățile responsabile cu programele pot avea loc în mod formal sau informal, în funcție de chestiunile aflate în discuție. În urma examinării, corecțiile solicitate la inițiativa Comisiei vor da întotdeauna naștere unei cereri formale.

Astfel cum se indică în CIR, fiecărui set de conturi transmis de către statul membru i se va atribui o versiune. În cadrul procedurilor descrise mai sus, AC ar putea solicita prezentarea

unei versiuni revizuite a conturilor. Prin urmare, este important să se păstreze o pistă de audit a versiunilor prezentate Comisiei.